

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ
ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ
ΘΕΜΑΤΩΝ

Μαρούσι, 22-05-2026

Αρ. Πρωτ. 64457/ΥΣ

Ταχ. Δ/ση : Α. Παπανδρέου 37

Τ.Κ. – Πόλη : 151 80–ΜΑΡΟΥΣΙ

E-mail : gk2@minedu.gov.gr

Τηλέφωνο : 210 344 3869

ΜΒ

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

ΚΟΙΝ: Βουλευτή κ.
- Αθανάσιο Χαλκιά
(Δια της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ: «Απάντηση στην Ερώτηση με αριθμ. πρωτ. 3984/18-3-2026»

Σε απάντηση του ανωτέρω Μέσου Κοινοβουλευτικού Ελέγχου, κάνουμε γνωστά τα ακόλουθα:

Η Ένωση Αθέων, όπως είχε κάθε δικαίωμα, κατέθεσε προσφυγή στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΔΔΑ) κατά της Ελλάδας το 2020 με αίτημα την καθαίρεση των Ιερών Εικόνων από τις αίθουσες των Δικαστηρίων, επικαλούμενη την προστασία του δικαιώματος των μελών της σε δίκαιη δίκη.

Με το ίδιο αίτημα είχε προσφύγει και στο Συμβούλιο της Επικρατείας (ΣτΕ), του οποίου η Ολομέλεια (Μείζων Σύνοψη) το απέρριψε με την απόφαση 71/2019.

Η Γενική Γραμματεία Θρησκευμάτων του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού (Υ.ΠΑΙ.Θ.Α.) έστειλε το υπ' αριθμό 18022/Θ2/13.2.2026 Υπόμνημα στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (ΝΣΚ) σχετικά με την προσφυγή της Ένωσης Αθέων.

Το Υπόμνημα της ΓΓΘ υποστηρίζει ότι η διατήρηση των Ιερών Εικόνων στις αίθουσες των Δικαστηρίων δεν προσβάλλει το δικαίωμα οποιουδήποτε σε δίκαιη δίκη, αλλά αποτελεί μια μακρά παράδοση, ήδη από την ίδρυση του νεότερου Ελληνικού Κράτους, η οποία συνδέεται με τον πολιτισμό και την ιστορική διαμόρφωση της ταυτότητας του Ελληνισμού αλλά και του αναντικατάστατου ρόλου της Ορθόδοξης Εκκλησίας.

Ως εκ τούτου η Πολιτεία έχει εκφράσει ρητά, όπως και το ΣτΕ, τη θέση της σχετικά με τους λόγους για τους οποίους δεν τίθεται υπό συζήτηση η ύπαρξη των Ιερών Εικόνων στις αίθουσες των Δικαστηρίων.

Επισημαίνεται ότι το Υ.ΠΑΙ.Θ.Α. ουδέποτε εξέφρασε οποιαδήποτε ιδέα ή σκέψη για

μετονομασία του μαθήματος των Θρησκευτικών. Το μάθημα των Θρησκευτικών σε καμιά περίπτωση δεν αλλάζει την ονομασία του.

Το μάθημα της ηθικής είναι διαφορετικό μάθημα. Το Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού εφαρμόζει με απόλυτο σεβασμό και κατά γράμμα τις αποφάσεις του ΣΤΕ 1749/2019 και 1750/2019. Σύμφωνα με αυτές, το Υ.ΠΑΙ.Θ.Α. είναι υποχρεωμένο να εισάγει το μάθημα της Ηθικής για όσους μαθητές/τριες δεν είναι Χριστιανοί Ορθόδοξοι. Οι μαθητές/τριες που είναι Χριστιανοί Ορθόδοξοι παρακολουθούν υποχρεωτικά το μάθημα των Θρησκευτικών. Σύμφωνα με την απόφαση του ΣΤΕ, τα δύο μαθήματα είναι απολύτως διακριτά μεταξύ τους, δεν υποκαθιστά ούτε αντικαθιστά το ένα το άλλο και το κριτήριο παρακολούθησής τους είναι θρησκευτικό: οι Χριστιανοί Ορθόδοξοι παρακολουθούν το μάθημα των Θρησκευτικών και όσοι δεν είναι Χριστιανοί Ορθόδοξοι παρακολουθούν το μάθημα της Ηθικής.

Επί των ανωτέρω, ήδη ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος κκ. Ιερώνυμος διατύπωσε την άποψη ότι: «αυτά που ανακοίνωσε (...) το Υπουργείο Παιδείας σχετικά με το θέμα των Ιερών Εικόνων αλλά και το μάθημα των θρησκευτικών και το εναλλακτικό του μάθημα μας αναπαύουν και επιβεβαιώνουν ότι βρισκόμαστε στον σωστό δρόμο.»

Σημειώνεται ότι σύμφωνα με τη με αρ. πρωτ. Φ1/4953/ΓΔ4/16-01-2026 εγκύκλιο του Υ.ΠΑΙΘ.Α. με θέμα: «Εορτή των Τριών Ιεραρχών σχολικού έτους 2025-26», ορίζεται ότι: «...την 30η Ιανουαρίου, ημέρα εορτασμού των Τριών Ιεραρχών, στις σχολικές μονάδες (δημόσιες και ιδιωτικές) Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης πραγματοποιούνται εκκλησιασμός και εορταστικές εκδηλώσεις για την προσφορά των Τριών Ιεραρχών στα Γράμματα, η διάρκεια των οποίων θα είναι τουλάχιστον δύο (2) ώρες. Κατά τα λοιπά θα τηρηθεί το Ωρολόγιο Πρόγραμμα των μαθημάτων της ημέρας».

Επίσης, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 2 της υπό στοιχεία 102791/ΓΔ4/10-09-2024 Κ.Υ.Α. (Β' 5130), όπως ισχύει, ορίζονται τα ακόλουθα:

«6. Κατά την παραμονή των εθνικών επετείων της 28ης Οκτωβρίου και της 25ης Μαρτίου, καθώς και κατά την επέτειο της 17ης Νοεμβρίου πραγματοποιούνται στα Γυμνάσια, στα ΓΕ.Λ, στα ΕΠΑ.Λ, στα Γυμνάσια Ε.Α.Ε., στα Λύκεια Ε.Α.Ε., στα ΕΝ.Ε.Ε.ΓΥ-Λ και Ε.Ε.Ε.ΕΚ. εορταστικές επετειακές εκδηλώσεις και δρώμενα στον χώρο εκδηλώσεων των σχολείων ή σε άλλο κατάλληλο χώρο με απόφαση του Συλλόγου Διδασκόντων/ουσών. Αν η ημέρα αυτή συμπίπτει με Σάββατο ή αργία, οι ανωτέρω εκδηλώσεις πραγματοποιούνται την προηγούμενη του Σαββάτου ή της αργίας. Η εορτή της σημαίας πραγματοποιείται την ίδια ημέρα των εορταστικών εκδηλώσεων της επετείου της 28^{ης} Οκτωβρίου.»

Αναφορικά με τον εκκλησιασμό των μαθητών/τριών, στην παρ. 3 του άρθρου 3 του π.δ. 79/2017 (Α' 109) αναφέρεται: «(...) 3.Επ' ευκαιρία των εορτών του παρόντος άρθρου δύναται να πραγματοποιείται εκκλησιασμός κατά την κρίση του Συλλόγου Διδασκόντων και εφόσον οι συνθήκες το επιτρέπουν.(...)».

Τέλος, τονίζεται ότι η σημαία παραμένει αναρτημένη στον ιστό του σχολείου, όπως προβλέπεται σε όλες τις δημόσιες υπηρεσίες.

Όσον αφορά την εκκλησιαστική εκπαίδευση αναφέρονται τα ακόλουθα: το άρθρο 110 του ν. 4823/2021 (Α' 136), ο οποίος αποτελεί ειδική νομοθεσία για τη Δευτεροβάθμια Εκκλησιαστική Εκπαίδευση προβλέπει ότι τα Πρότυπα Εκκλησιαστικά Σχολεία (Π.Ε.Σ.): «1.

(...) 2. Τα Ε.Σ. ιδρύονται και λειτουργούν με ειδικό σκοπό οι μαθητές/μαθήτριες που φοιτούν σε αυτά να εμβαθύνουν στην εκκλησιαστική, πνευματική και πολιτισμική παράδοσή της, κατά το άρθρο 3 του Συντάγματος, Ανατολικής Ορθόδοξης Εκκλησίας του Χριστού. Οι επιμέρους στόχοι των Ε.Σ. είναι οι μαθητές/μαθήτριες να: α) οικοδομούν ένα ολοκληρωμένο μορφωτικό πλαίσιο, πεδίο γνώσης και κατανόησης της Ορθοδοξίας, ως εκκλησιαστικής, πνευματικής και πολιτισμικής παράδοσης, καθώς επίσης της θέσης και της αποστολής της στον σύγχρονο κόσμο, β) διερευνούν τις κύριες πτυχές της εκκλησιαστικής διδασκαλίας, λατρείας, πνευματικότητας, τέχνης, παράδοσης και ζωής και να ευαισθητοποιούνται ως προς τη σύγχρονη δυναμική τους, γ) κατανοούν την ανάγκη για αλληλοσεβασμό και διάλογο μεταξύ διαφορετικών θρησκευτικών κοινοτήτων και παραδόσεων προς όφελος της κοινωνικής και θρησκευτικής ειρήνης και δ) εμπεδώνουν την ανάγκη για την προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος.

3. Στους ειδικότερους εκπαιδευτικούς στόχους των Π.Ε.Σ. συμπεριλαμβάνονται: α) η ανάπτυξη ειδικών δράσεων που προσανατολίζονται στον εκκλησιαστικό χαρακτήρα των σχολείων, με στόχο την ανάδειξη των ιδιαίτερων ικανοτήτων των μαθητών, β) η συμμετοχή σε ερευνητικά προγράμματα και η προαγωγή της έρευνας στη διδασκαλία των επιμέρους γνωστικών αντικειμένων, καθώς και στον ψυχοπαιδαγωγικό τομέα, σε συνεργασία με τμήματα και σχολές των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.), γ) η πρακτική άσκηση προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών και η εξοικείωσή τους με ένα περιβάλλον υψηλών διδακτικών απαιτήσεων, σε συνεργασία με τμήματα και σχολές Α.Ε.Ι. των επιστημών της εκπαίδευσης, δ) η συνεργασία και η σύνδεση με Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή της αλλοδαπής, ερευνητικούς φορείς και κοινωφελή ιδρύματα.»

Για τον λόγο αυτό, σύμφωνα με την παρ. 13 του άρθρου 3 της υπό στοιχεία 22237/Δ6/990 «Ρύθμιση θεμάτων σχετικά με την εισαγωγή μαθητών σε Πρότυπα Σχολεία, σε Δημόσια Ωνάσεια Σχολεία, σε Πρότυπα Εκκλησιαστικά Σχολεία και σε Πειραματικά Σχολεία» (Β' 990) Υ.Α. προβλέπεται ότι αν στην ηλεκτρονική αίτηση που υποβάλλεται για συμμετοχή των μαθητών/τριών στη διαδικασία επιλογής για εισαγωγή στην Α' τάξη Προτύπου Εκκλησιαστικού Γυμνασίου ή Προτύπου Εκκλησιαστικού Λυκείου σε Πρότυπο Σχολείο/Ωνάσειο Σχολείο/Πρότυπο Εκκλησιαστικό Σχολείο, δηλωθεί Πρότυπο Εκκλησιαστικό Σχολείο (Π.Ε.Σ.), ο/η αιτών/ούσα δηλώνει ότι αποδέχεται τους όρους λειτουργίας, τον σκοπό και τους στόχους των Π.Ε.Σ., του άρθρου 110 του ν. 4823/2021 (Α' 136) και τη συμμετοχή στους υποχρεωτικούς Ομίλους που αφορούν σε εκκλησιαστικές τέχνες, όπως βυζαντινή μουσική και αγιογραφία, καθώς επίσης και αθλητικούς ομίλους.

Επισημαίνεται ότι οι μαθητές/τριες των Προτύπων Εκκλησιαστικών Γυμνασίων, στη διάρκεια των Ιερών Ακολουθιών στο παρεκκλήσιο του σχολείου ή σε ναούς όπου εκκλησιάζονται, ασκούνται στην πρακτική εφαρμογή και εκτέλεση των διδασκομένων στο μάθημα της Βυζαντινής Μουσικής με την παρουσία και καθοδήγηση του/της καθηγητή/τριας του μαθήματος.

Σύμφωνα, δε, με την ειδική νομοθεσία που διέπει την εκκλησιαστική εκπαίδευση παρέχεται η δυνατότητα συνεργασίας των Προτύπων Εκκλησιαστικών Σχολείων (Π.Ε.Σ.) με σχολικές μονάδες και με εκκλησιαστικές Σχολές της αλλοδαπής, ιδίως τη Θεολογική Σχολή της Χάλκης και την Ελληνορθόδοξη Θεολογική Σχολή του Τιμίου Σταυρού.

Σημειώνεται ότι το ιστορικό παρελθόν της πατρίδας μας είναι άρρηκτα συνυφασμένο με την εκκλησιαστική εκπαίδευση. Από τα εκκλησιαστικά σχολεία της Αθωνιάδας Εκκλησιαστικής

Ακαδημίας και της Πατριάδας Εκκλησιαστικής Σχολής που άρχισαν να λειτουργούν ήδη από τον 18ο αιώνα αναδείχθηκαν προσωπικότητες της νεότερης ιστορίας της Ελλάδος, όπως οι: Ευγένιος Βούλγαρης, Κοσμάς ο Αιτωλός, Πατριάρχης Γρηγόριος ο Ε΄, Ιώσηπος Μοισιόδαξ, Ρήγας Φεραίος κ.ά. Επίσης, το Πρότυπο Εκκλησιαστικό Λύκειο της Ριζαρείου Εκκλησιαστικής Σχολής που αποτελεί διάδοχο σχήμα της Ριζαρείου Ιερατικής Εκκλησιαστικής Σχολής, ιδρύθηκε το 1844 σε εκτέλεση της διαθήκης του υποστηρικτή της Φιλικής Εταιρείας Γεωργίου Ριζάρη.

Υπενθυμίζεται δε ότι το πρώτο εκκλησιαστικό σχολείο που λειτούργησε μετά την ανακήρυξη του σύγχρονου ελληνικού κράτους γνωστό ως «Σχολείον Εκκλησιαστικόν» στην Ιερά Μονή της Ζωοδόχου Πηγής ιδρύθηκε από τον Κυβερνήτη της Ελλάδας Ι. Καποδίστρια. Είναι γεγονός ότι τα Πρότυπα Εκκλησιαστικά Σχολεία συνεχίζουν να μεταλαμπαδεύουν τις αξίες του ιστορικού τους παρελθόντος, καθώς αυτές αποτελούν μέρος της ύπαρξής τους.

Επομένως, όπως προκύπτει από τα ανωτέρω, τα νέα/αναβαθμισμένα Πρότυπα Εκκλησιαστικά Σχολεία (Π.Ε.Σ.) λόγω του ιδιαίτερου χαρακτήρα τους είναι προορισμένα να επιτελούν δύο αλληλένδετους μεταξύ τους σκοπούς, γενικούς και ειδικούς, οι οποίοι συνδέονται άμεσα με την εξοικείωση και την εμβάθυνση των μαθητών/μαθητριών στον εκκλησιαστικό βίο και την Ορθοδοξία.

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ

Εσωτερική Διανομή

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Υπηρεσιακού Γραμματέα